

Monika a Jirka Vackovi

přes **Altiplano**
na svatbu

Tato kniha je věnována především nám jako nádherná vzpomínka na jedno krásné období našeho života, našim rodinám jako poděkování za hlídání naší domácnosti a obrovskou starost o nás a v neposlední řadě všem těm, kteří si o našem dobrodružství rádi přečtou a těm, pro které by tato kniha mohla být inspirací.

Vyznavače českého jazyka prosíme o trochu tolerance.

© Text a foto: Monika a Jirka Vackovi

ISBN 978-80-904770-0-1

Obsah

Jak to celé vzniklo	2
Kolumbie	4
Ekvádor	34
Peru	60
Bolívie	104
Chile, Argentina Patagonie	148
Ohňová země	198
Argentina	210
Uruguay	222
Paraguay	232
Brazílie	246
Svatba	272
Výbava	277
Závěrem	280
Tabulka s trasou a statistikou	284

Poznámka:

Zážitky z našich výletů mimo jihoamerickou pevninu, na Galapágy, Velikonoční ostrov a Antarktidu, nejsou obsahem této knihy.

Veškeré uváděné ceny byly platné při naší návštěvě (09/2009 – 05/2010).

Myšlenky napsané v této publikaci jsou pouze našimi osobními názory a pocity a byly často ovlivněny situacemi, ve kterých jsme se v danou dobu nacházeli.

SOLNÁ KATEDRÁLA (CATEDRAL DE SAL)

Taxíkem jsme se přesunuli až ke vstupní bráně katedrály, která je v kopci nad městem. Zaplatili jsme základní vstupné, kde bylo v ceně zahrnuto ještě několikaminutové 3D promítání. Je možné koupit i dražší lístky, které zahrnují například vstup do muzea nebo náročnější cesty solným labyrintem s úvazy a cepínem.

Jelikož jsme si předem o této katedrále skoro nic nenaštudovali, po vstupu jsme se nestačili divit. Několikakilometrový labyrint chodeb s mnoha vystřílenými halami (kaplemi) nás ohromil. Stále další a další chodby a tunele, úzké průrvy, pomalu každých padesát metrů nějaký krucifix. Ten největší byl pak v obrovské vystřílené hale daleko v podzemí. Když jsme ho z dále poprvé zahlédli, viděli jsme ohromný, modře nasvícený kříž před stěnou. Když jsme ale došli do kaple ke kříži, zjistili jsme, že kříž je vytesaný ve skále. Opravdu pěkný optický klam. Tento kříž má být největší v Kolumbii. V podzemí bylo zmí-

něné 3D kino s výbornou akustikou, kavárna a suvenýry.

Z katedrály jsme vyšli až po západu slunce a do centra Zipaquirá sešli už za soumraku. Udělali jsme několik večerních snímků a značně unaveni odjeli autobusem zpět. Při návratu do Sopó jsme se šli představit mamince Lili, která nás uvítala výbornou večeří. To jsme ještě netušili, že se to stane pravidlem.

BOGOTA

Další den byla naplánovaná prohlídka Bogoty. Cesta autobusem do centra nám zabrala něco přes hodinu. Dnes je téměř osmimilionová Bo-

Catedral de Sal je co do návštěvnosti atrakce číslo 1 v Kolumbii a druhá největší solná katedrála na světě (největší je údajně polská Wieliczka). Byla postavena z bývalých solných dolů, stála 285 milionů dolarů a veřejnosti byla zpřístupněna v roce 1995. K hlavnímu římskokatolickému chrámu vede dlouhý tunel se 14ti menšími kaplemi znázorňující křížovou cestu Ježíše. Chrám leží 200 m pod povrchem, je 75 m dlouhý, 18 m vysoký a pojme až 8400 lidí. Skládá se ze tří sekcí představující narození, život a smrt Ježíše.

Pohled na Bogotu z Cerro de Monserrate

gota přes den poměrně bezpečné město a policisté jsou vidět téměř na každém rohu. Po setmění je to horší. Jen z vyprávění jsme se dozvěděli, jak ulicemi chodí požezaní lidé a policisté se vytrácejí.

O veřejnou dopravu se starají červené kloubové autobusy TransMilenio, které mají vyhrazeny zvláštní jízdní pruhy, a zastávky vypadají jak nákladní rampy. V dopravní špičce se město jen hemží červenými autobusy. Ale i tak jsou všechny přeplněné. Jízdenky se kupují u okénka před vstupem na rampu a přes turniket se projde k nástupišti.

Město má i pestrou síť cyklostezek, ale usoudili jsme, že se chceme podívat do pár budov, kostelů, zajít si do restaurace a vyjet lanovkou na vyhlídku a že tedy nebudeme celý den hlídat kola. Navíc s námi jela Lili a ta kolo neměla.

Centrum Bogoty se nachází okolo staré čtvrti La Candelaria, odkud je to už kousek k lanovce na Cerro de Monserrate, ze kterého je nejhezčí pohled na město. La Candelaria se nachází okolo Plaza de Bolívar. Centrum není, jak bývá zvykem, ve středu města, ale naopak na východním okraji u kopců, které Bogotu obklopují. Přímo na náměstí se nachází Capitolio Nacional, Catedral Primada, Palacio Arzobispal a Palacio de Justicia. V dolní části náměstí pak jsou turistické informace. Osazenstvo umělo výborně anglicky, ale bohužel materiálů o Bogotě a Kolumbii moc neměli. Zajímaly nás hlavně cyklostezky po Bogotě, protože by jich tu mělo být několik desítek kilometrů, a pak také podrobnější mapa Kolumbie. Jako útěchu jsme dostali pěkného průvodce po národních parcích, který byl v tu chvíli k dispozici poslední. Osobně moc rádi čas ve velkých městech netrávíme,

PENÍZE, MĚNA:
COP – kolumbijské peso,
100 centavos.
Bankomaty byly ve všech větších městech, kde šlo i platit kartou v několika málo větších obchodech.

Typické okolí Panamericany na sever od Limy

ZPĚT NA PANAMERICANU

Po týdnu jsme se vrátili na Panamericanu. Byli jsme napjatí, kolik nám ukážou patníky s kilometry do Limy. Informace z několika map a průvodců se totiž výrazně lišily. Nakonec to bylo přijatelných 207 km. Chtěli jsme dnes ujet ještě asi 40 km a ubytovat se v městečku Puerto Supe. Tam jsme dojeli asi ve dvě hodiny a chvíli přemýšleli co dál. Nakonec jsme se rozhodli pokračovat. Měst po cestě mělo být vícero. Narazili jsme na nový úsek Panamericany i s obchvaty měst a my nakonec dojeli až do města Huaura.

Tady už jsme byli oba dostatečně unavení a bolely nás zadky dost na to, abychom to dnes ukončili. U prvního hotelu, jsme měli najeto přesně 179,2 km. Ubytování se nám líbilo. Jirku ale dráždil ten nedojetý 180. km a tak rozhodl: „Minka, než vytáhneme kola nahoru, jdeme ještě objet blok, najít internet a pekárnu a pak se ubytujeme.“ Za deset minut jsme se opět objevili před hotelem. Na cyklocomputeru už svítilo uspokojivějších 180,1 km.

OBÁVANÁ LIMA NA DOSAH

Do Limy jsme to měli na dosah, chybělo nám odhadem 150 km. „Dnes pojedeme, kam to půjde a zítra tam jistě dojedeme.“ Chtěli jsme do centra Limy vjet nejpozději tak kolem poledne, měli jsme z ní trochu respekt.

Prvních dnešních 60 km bylo utrpení. Vůbec nám to nejelo. Foukalo už od rána a silnice se začala vlnit. Pořád nahoru a dolů, táhlé rovné úseky a kolem jen depresivní písek a špinavá stavení. Z města Huacho vedla až do Limy čtyřproudová silnice. Naštěstí se krajina narovnalala, objevily se městečka a zeleň. Za městem Chancay nás překvapila jedna křižovatka. Vpravo měla být silnice jen pro těžká vozidla označená jako serpentiny a rovně pro všechna ostatní vozidla. Rozhodly oči, když jsme viděli, kam se šplhala ta cesta „rovně“. Autobusy a auta jsme za-

hlédli kdesi na vysokém kopci a tam se nám vážně nechtělo. Usoudili jsme, pokud ta druhá cesta je určená jen pro nákladáky, tak snad proto, že stoupání nebude tak náročné. „Rozhodnuto, jedeme vpravo!“

Měli jsme jen trochu strach z těch kamionů. Vybrali jsme ale správně, byla to nádherná silnice, zařizlá do písku, klikatící se nad mořem. Asfalt byl pěkný a krajnice byla alespoň půl metru. Navíc se nám tím zkrátila dnešní cesta a vlastně i cesta do Limy o 9 km, neboť oficiální cedule s kilometry počítají s druhou variantou.

Večer a noc jsme strávili ve městě Ancon. Bylo to přímořské městečko na okraji Limy, které žije hlavně v sezoně. Teď bylo jak po vymření, nikde nikdo. Několik vyšších betonových budov u moře zcela zelo prázdnotou. Zřejmě to byly hlavně prázdninové apartmány.

RANNÍ DOJEZD DO LIMY

Vyjeli jsme brzo, obávali jsme se podivných existencí na předměstích a cestovatelská zkušenost velela jet brzy, to je většinou všude klid. Existence většinou spí a začínají být agresivní až odpoledne, kdy shání chlast a obživu. Předměstí nakonec nevypadala tak zle. Buď se něco změnilo nebo ti, kteří o nich tak vystrašeně psali, neviděli takové Nairobi či Caracas. Co jsme si však vůbec neuvědomili bylo to, že vlastně vjedeme do ranní dopravní špičky.

Ze severu přijížděl jeden autobus za druhým a samotný Ancon bylo už předměstím Limy. Neustále nás atakovaly autobusy a taxíky, které chaoticky zastavovaly v pravém odstavěm pruhu a nabíraly lidi. No a lidi, ti stáli skoro všude. Takže nastalo neustálé objíždění a vyhýbání všeho, co se nám připeletlo do cesty. Jak se pořád rozjížděly a zastavovaly, vždy za nimi byl obrovský černý mrak dýmu, který jsme museli dýchat. Stále jsme museli hlídat dění 360° kolem sebe. Občas před nás nějaký blb s minibusem vlétl a zastavil, že jsme sotva zabrzdili.

Před Limou už se před zastávkami a na křižovatkách hromadily stojící minibusy, autobusy a taxíky, které totálně ucpaly silnici. Za neustálého troubení jsme mezi nimi klíčovali. Chvillemi jsme jeli se staženým zadkem i v levém pruhu nebo po bílé čáře mezi druhým a třetím pruhem. Na troubení jsme nereagovali. Byla to jízda opravdu pro srdcaře a silné povahy a auta nám chvillemi doslova brnkala o řídítka.

V Limě o mě dokonce zabrzdil autobus. Naštěstí do mě jen „fukl“ v jedné zácpě, když jsem stála, ale poskočila jsem až na Jirku. Zařadila jsem tomu chytrákovi pozdrav na čelo, on mi poslal taky pozdrav, tak já vzteky už zvedla pěst a ukazovala, že normální není on. Po chvíli se mi posunky omluvil. Ještě aby ne!

Větší adrenalin, než je jízda na kole po Limě, jsme fakt snad ještě nezažili. I když, byli jsme teprve ve třetí jihoamerické zemi.

OSTATNÍ CENY:
Plynové bomby:
nabodávací 6-11
solů, se závitem
malá 230 g 15-20
solů, velká 450 g
35-40 solů

Lima - Plaza de Armas, orientujeme se po příjezdu

Rozkvetlé kaktusy

Následoval sjezd do poklidného malého městečka Salinas de Garcí Mendoza, kde jsme chtěli nakoupit nějaké zásoby a hlavně jsme se potřebovali nějak spojit s domovem. Doufali jsme, že tu najdeme internet. Opravdu jsme tu nakonec našli dva, ale ani jeden nefungoval. V tom druhém fungoval alespoň telefon a my se mohli po týdnu ozvat domů. Po opuštění La Paz jsme byli bez signálu. Neuvěřitelné, jak jsou mezinárodní hovory z normální pevné linky levné. Minuta vyšla na 3,50 Kč. Ve vedlejší místnosti měla paní malý krámeček a rovnou jsme tu nakoupili.

VESNICE JIRIRA POD VULKÁNEM TUNUPA

Pokračovali jsme dále do Jiriry, odkud je perfektní vjezd na Salar de Uyuni. Ke vjezdu na salar se musí používat jen oficiální „rampy“, nájezdy. Cestou, ve vesničce Churacari, jeden nájezd také byl. Tady Jirka zjistil, že má pichlé zadní kolo. Zprvu si myslel, že to dohustí a kus odjede a zase dohustí. Přeci jen to do Jiriry nebylo až tak daleko, ale ucházelo to nějak rychle. Nedalo se nic dělat, muselo se opravovat. Čekal nás poslední výjezd po kamenité cestě na kopec, odkud nás odměnil pěkný výhled na krásně bílý Salar de Uyuni a Jiriru. Zbývalo jen sjet. Velký komplex ubytování s malým drahým obchůdkem a domácí restaurací, Posada Doña Lupe, kde jsme se ubytovali a o které jsme před tím už věděli, bylo jediné živé místo v celé vesnici. Majitel přijel chvíli po našem příjezdu. Cenami nás malinko zaskočil. I jídlo nám nabídl za 25 bolivianů, místo obvyklých 10 až 15. Jídlo jsme nakonec

Papoušek na uschlém kaktusu

Jirira – Kamenný kostel

usmlouvali na 20 a bylo moc dobré. Na ubytování jsme se dohodli na 30 bolivianů za osobu a původně po nás chtěli ještě za každého 5 bolivianů za teplou sprchu, což jsme nakonec neplatili. Bylo vidět, jak majitele rok od roku kazí turisté. Pořád nám tvrdil, že on drahý není, protože v Chile je to vše mnohonásobně dražší. Byla z něj bohužel už cítit nenasytnost. Přitom před dvěma lety zde byla Jirkova sestra Radka a ta má na toto místo odlišné vzpomínky. Byli jsme tuto noc jediní nocležníci v tomto ohromném komplexu. Bylo totiž po hlavní sezóně.

PRŠET NEBUDE!

Před večeří jsme ještě chvilku diskutovali s majitelem o naší trase Bolívií a ptali se, zda v tomto období prší. Ujistil nás, že ne, že až za pár týdnů. Sotva jsme dojedli večeři, zvedl se silný vítr a ohromná bouřka s deštěm na sebe nenechala dlouho čekat. A pak že pršet nebude!

Po ránu jsme měli obavy v jakém stavu bude salar po té nečekané průtrži.

S prvními slunečními paprsky vyběhl Jirka ven fotit. Když se vrátil do pokoje, zahrnul mě novinkami: „Na vulkánu Tunupa (5432 m) je nová sněhová čepice a na salaru voda!“ Mě málem vezli. Stačilo nám včera projet na jednom místě mokrou Coipasou, sůl jsme měli všude a teď znova, s větším množstvím vody? Majitel Posady nás uklidňoval, že voda bude jen na kraji a dál už to bude zase suché. Moc jsem tomu nevěřila, když jsem si vzpomněla na tu včerejší šílenou průtrž, ale je to domorodec, tak snad ví, o čem mluví.

HURÁ NA DALŠÍ SOLNOU PLÁŇ! SALAR DE UYUNI – 3650 m n. m.

Kolem desáté jsme se rozloučili s celou jeho rodinou, která pracovala na střeše jednoho nedostavěného domku. Připravovali další místa na ubytování. Před tím nám ještě domaloval několik záchytných bodů do naší mapy a dal několik

Salar de Uyuni

UBYTOVÁNÍ:
Obecně velmi levné a prosté. V turistických místech 60-80 BOB, jinde 20-50 BOB za dvě osoby.

PARAGUAY

počet obyvatel 6 500 000

hlavní město Asunción

úřední jazyk španělština a guaraní

měna a kurz (II/2010) 1000 Guaraní/4,00 Kč

celkový počet dní/v sedle 10/9

ujeto 963 km

utrátili jsme zde 3800 Kč

nejvyšší bod v zemi Cerro Pero 842 m n. m.

námi ujetý nejvyšší bod 344 m n. m.

defekty/opravy 0/Jirka probrzdil ráfek – výměna včetně náboje

KAM TO VLASTNĚ JEDEME?

O této zemi jsme neměli moc informací, a proto jsme se dlouho předem poptávali, co tu vlastně můžeme očekávat. Když jsme se v Argentině nebo Uruguayi zmínili, že naše cesta bude pokračovat přes Paraguay do Brazílie, při vyslovení státu Paraguay většinou všichni málem padali do mdlob. S Brazílií, které jsme se obávali my, neměli sebemenší problém. Paraguay nám hrozně vymlouvali, ať tam nejezdíme, pokud nemusíme. My jsme tam jet nemuseli, my jsme do Paraguaje jednoduše chtěli. Podobné to bylo i s Kolumbií. Samozřejmě nás těmito informacemi nahlodali, ale není nad to se sám přesvědčit a udělat si obrázek, jak se věci mají.

Nakonec se nám v Paraguaji moc líbilo. Co se týče bezpečnosti, země nebyla nijak odlišná od těch ostatních. Hlavním důvodem, proč nás několik lidí odrazovalo, bylo nechvalně známé hraniční město Ciudad del Este, které je několikrát v měsíci v hlavních zprávách okolních zemí. Korupce a kriminalita je tu značně vysoká a sahá až

Foto na levé straně: Jezuitské ruiny Jesus

Za benzinkou mezi tújemi

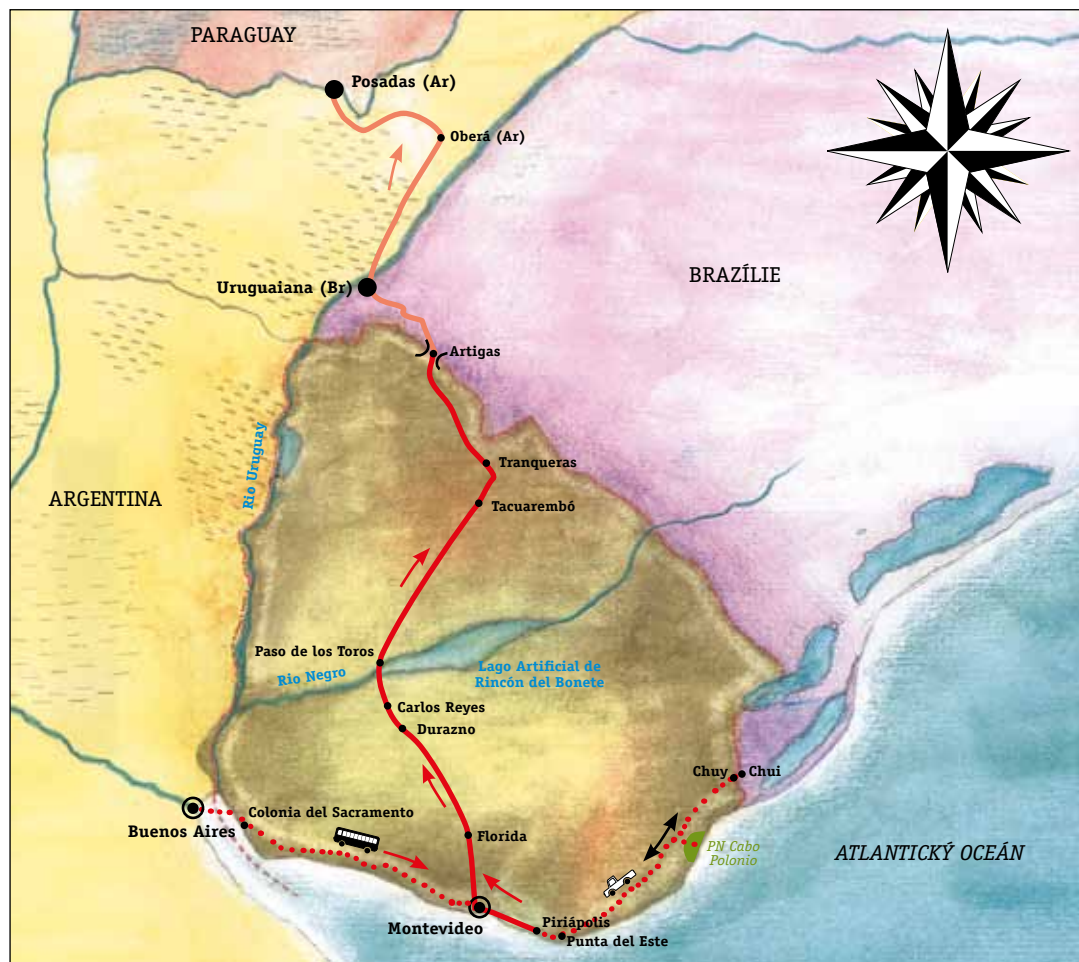
Punta del Este – vlnitý most

Chuy (Ur.) a Chui (Br.), ale ve skutečnosti je to opravdu jedno větší šmelinářské městečko. Nijak zvlášť se nám tu nelíbilo a zrovna bezpečný pocit jsme tu neměli. Prošli jsme několik obchůdků, koupili balení pepsi col a vajíčka za polovic a se zapadajícím sluncem odjeli zpět do Piriápolis.

MONTEVIDEO A LOUČENÍ

Poslední celý společný den jsme strávili na pláži u moře. Ráno jsme zatelefonovali kvůli rezervaci do hotelu, po druhé hodině předali klíče od vily a až po páté sedli do auta a odjeli do Montevidea. V půjčovně jsme vrátili auto a kola po domluvě nechali v garáži až do druhého dne. S napětím jsme šli do hotelu,

VSTUPY: NP Cabo Polonio – zdarma

Výbava expedice a jak se osvědčila

■ horská kola Author Traction – pláště Schwalbe Marathon – zámek na kolo – náhradní díly – nářadí – pumpička – blikačka

Priznám se, že jsme chvíli přemýšleli, jaké kolo vybrat. Horské nebo trekové? Dokonce jsme už měli nachystaná treková kola. Každý, kdo ale takové expedice už jel, vám jednoznačně odpoví, jediné horské. Horská kola mají pevnější rám a menší průměr kol. Zákonitě tedy bude menší zátěž na dráty. Navíc lze osadit širší pláště, které lépe tlumí nerovnosti na cestě. Proto jsme se asi dva týdny před odjezdem dohodli s naším největším výrobcem kol a převzali k otestování kola Traction. Během prvních týdnů expedice jsme ani my sami nevěřili, že takovou zátěž tato kola vydrží až dokonce. Nakonec kolo Moniky, krom utažení povoleného zadního náboje, nemělo jediný problém a na mém kole se měnil pouze zadní náboj a zadní ráfek. Při dojezdu do Ria došlo též ještě k naprasknutí probrzděného předního ráfku, ale s tím se dalo dál jet. Kola najela, i s testovacími kilometry doma, okolo 15 000km! Čistá váha mého kola s výbavou byla podle zásob potravin a vody mezi 70-80kg!